

Velkommen til asbest- certifikatkursus faglig ansvarlig

TID	Indhold/Undertemaer	Procesbeskrivelse
8-8:30	Velkomst hvem er vi: Udlevering af USB	Hvem er vi, hvem er I? Gennemgang af materiale
8:30-8:45	Intro dagsprogram.	Hvad skal vi igennem (målet for kurset) Side 1 til 9
8:30-9:20	Oplæg af del 1.	Side 9 til 13 opsummering 4 dages kursus
9:20-9:50	Pause	formiddags Pause rundstykker ved kantinen
9:50-12:00	Oplæg af del 2	Side 14 til 29 – Opsummering 4 dages kursus + opgave side 30 instruktion
12:00-12:30	Pause	Middagspause spisning oppe ved kantinen
12:00-12:30	AT-Instruktion	Gennemgå opgaverne
12:30-13:00	Oplæg af del 3.	Side 31 til 47 Asbestbekendtgørelsen 744
13:00-13:30	Midtvejsopgave opgave 2	Opgave 2
13:30-13:50	Pause	Eftermiddagspause her er kage og kaffe.
13:50-14:45		Opgave 2a/2b
14:45-15:25	Gennemgå opgave.	Evt. spørgsmål til <u>dagen</u> ./midtvejsopgave.

Deltagerne kan i forbindelse nedrivnings- og saneringsopgaver, hvor der indgår asbestholdige materialer:

1. Planlægge og tilrettelægge nedrivning af asbestholdigt materiale i overensstemmelse med gældende regler og virksomhedens kvalitetsledelsessystem.

Herunder i forhold til:

- Forundersøgelsespligt og arbejdsplan ved nedrivning
- Afskærmning, skiltning og afspærring af arbejdsområder
- Arbejdsmetoder og tekniske hjælpemidler.
- Rengøring af arbejdsområder.
- Personlige værnemidler.
- Arbejdshygiejniske foranstaltninger
- Håndtering af asbestholdigt affald.

2. Indrette arbejdsområdet således at arbejdet kan udføres i overensstemmelse med gældende lovgivning.
3. Bemande arbejdsopgaver ud fra medarbejderes erfaring og uddannelsesmæssige baggrund i overensstemmelse med krav til uddannelse og unges arbejde.
4. Anmelde asbestarbejde til Arbejdstilsynet.
5. Instruere andre i at udføre nedrivning af asbestholdigt materiale, herunder rengøring og udluftning, fuldt forsvarligt med udgangspunkt i opgavens kompleksitet og omfang og medarbejderes behov for instruktion.
6. Føre tilsyn med udførelse af nedrivning af asbestholdigt materiale, herunder rengøring og udluftning, med henblik på at sikre, at arbejdet udføres i overensstemmelse med gældende regler og virksomhedens kvalitetsledelsessystem.

Desuden kan deltagerne:

7. Udføre egenkontrol ifm. udførelse af nedrivning og sanering af asbestholdigt materialer ved anvendelse af et kvalitetsledelsessystem.
8. Dokumentere udført tilsyn med arbejdets udførelse og registrere opståede afvigelser.
9. Gennemføre slutkontrol af udført arbejde og identificere behovet for at iværksætte forbedringsaktiviteter.
10. Dokumentere gennemførte forbedringsaktiviteter i forhold til bl.a. de afvigelser, som kontrolinstansen konstaterer.
11. Medvirke til udarbejdelse af et kvalitetsledelsessystem

Bekendtgørelse om den fagligt ansvarliges kvalifikationer og uddannelse (708)

§ 1. For at opnå godkendelse som fagligt ansvarlig under autorisationsordning for nedrivning af asbestholdigt materiale efter bekendtgørelse om autorisation og godkendelse af fagligt ansvarlige på asbestområdet skal personen have gennemført

- 1) en uddannelse i arbejde med nedrivning af asbestholdigt materiale i overensstemmelse med bekendtgørelse om arbejdsmiljøfaglige uddannelser med prøveaflægning (kompetencegivende prøve), og
- 2) en uddannelse for fagligt ansvarlige under autorisationsordning for nedrivning af asbestholdigt materiale med prøveaflægning (autorisationsprøve).

§ 2. Det fremgår af bilag 1, hvilke kvalifikationer en person skal være i besiddelse af, før der kan udstedes dokumentation for bestået autorisationsprøve for uddannelsen nævnt i § 1, nr. 2.

Stk. 2. Der udstedes dokumentation for bestået autorisationsprøve, jf. § 1, nr. 2, når prøven er bestået.

Stk. 3. Prøvebeviset, jf. stk. 2, kan foreligge i elektronisk form.

Bekendtgørelse om den fagligt ansvarliges kvalifikationer og uddannelse (708)

§ 3. Uddannelse for fagligt ansvarlige, jf. § 1, nr. 2, kan gennemføres som led i en faglig erhvervsuddannelse eller som en særskilt uddannelse.

Stk. 2. Personer, der har gennemført en uddannelse og aflagt en prøve, jf. § 1, nr. 2, som led i en faglig erhvervsuddannelse, kan dokumentere besiddelse af kvalifikationer i bilag 1 ved bevis for uddannelse, hvis den pågældende uddannelse var en del af erhvervsuddannelsen på det tidspunkt, hvor denne blev gennemført.

§ 4. Uddannelse for fagligt ansvarlige, jf. § 1, nr. 2, gennemføres efter lovgivningen om arbejdsmarkedsuddannelser og om erhvervsuddannelser.

§ 5. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juli 2024.

Bekendtgørelse om den fagligt ansvarliges kvalifikationer og uddannelse (708) Bilag 1

Kvalifikationskrav efter endt uddannelse med henblik på godkendelse som fagligt ansvarlig for autorisationskrævende nedrivning af asbestholdigt materiale

1. Uddannelsesmål

Deltageren skal kunne udføre hvervet som fagligt ansvarlig i en virksomhed, der udfører autorisationskrævende nedrivning af asbestholdigt materiale, jf. bekendtgørelse om autorisation og godkendelse af fagligt ansvarlige på asbestområdet.

Det er en betingelse for deltagelse i uddannelsen, at personen forinden har gennemført en uddannelse i arbejde med nedrivning af asbestholdigt materiale i overensstemmelse med bekendtgørelse om arbejdsmiljøfaglige uddannelser og for den uddannelse kan fremvise dokumentation for bestået prøve.

**"DER FINDES TO TING, SOM ER
UENDELIGE: UNIVERSET OG
DEN MENNESKELIGE DUMHED.
OG NÅR DET GÆLDER
UNIVERSET, ER JEG ENDDA
IKKE HELT SIKKER."**

- ALBERT EINSTEIN

Asbestundersøgelse på 3. Hovedforløb

- Hvor mange har inddækket bølgetagplader med stål og skåret 6 cm af det gamle tag ved tagrenden?
- *7 elever svarende til 25% - Plader blev skåret med vinkelsliber – ingen maske! Og der blev anvendt vinkelsliber i alle 7 tilfælde*

Tagpladerne er skåret langs stern for at kunne hæve tagrenden op til det nye tag. Det er almindeligt at opsætte ny 125 mm rende frem for den gamle 100 mm rende for at skjule det gamle tag ved udhæng.

Denne metode er, mærkeligt nok, lovlig

Efterfølgende kan der ses
asbestslam oven på isoleringen efter
behandlingen

Kontrolleret nedtagning og afdækning

Bøder og anden straf

Overlæge: Afskrækker ikke

Der er stor forskel på bødernes størrelse – den laveste er på 2.500 kroner, mens den højeste beløber sig til 80.000 kroner.

Myndighederne og domstolene har i den syvårige periode givet en bøde på 20.000 kroner i 8 af de 20 sager.

- **20.000 kroner er en lille driftsomkostning** for en virksomhed. Virksomheder kan finde på at overtræde reglerne en gang mere, hvis de ser en fordel i det. **Bøder på den størrelse har ikke en afskrækkende effekt på virksomheder, siger overlæge Ole Carstensen.**

Bødestørrelser og anden straf i England

Mens danske virksomheder slipper med bøder på 2.500-80.000 kroner for grove overtrædelser af asbestreglerne, er der anderledes kontant afregning, hvis man retter blikket mod udlandet.

I marts i år blev en direktør for et britisk firma, der ikke var autoriseret til at fjerne asbest, [idømt ti måneders fængsel](#). En måned senere fik det samme firma ifølge det britiske arbejdstilsyn, HSE, også en bøde på over 720.000 kroner for overtrædelser af asbestreglerne.

Et andet britisk firma fik i 2022 [en bøde på over 1,2 millioner kroner](#) for en række fejl, der førte til, at dets medarbejdere blev udsat for asbest. Og sagerne er blot et par eksempler på, hvordan briterne slår hårdt ned på arbejdsgivere og virksomheder, der ikke overholder reglerne for arbejde med det livsfarlige materiale.

Erstatning for svindel med asbestprøver

Det er meget sjældent, at arbejdsmiljøsager fører til godtgørelser for tort. Den økonomiske erstatning gives normalt til volds- og voldtægtsofre og personer, der har været udsat for andre krænkelse.

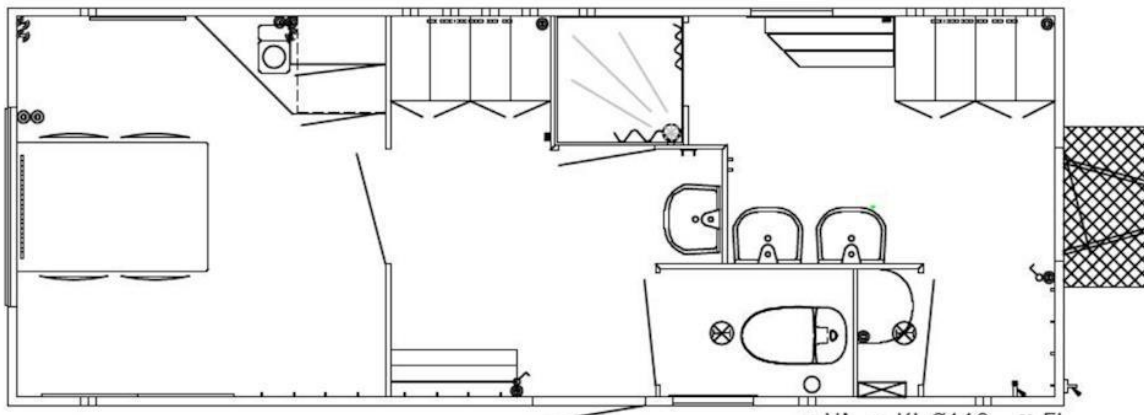
Men sagen om et tømrersjak, som i over en uge blev udsat for en i værste fald dødelig sundhedsfare, da en [byggeleder fuskede med en asbestprøve](#), er så grov, at **fire tømrersvende hver især nu får en godtgørelse på 25.000 kroner** af deres arbejdsgiver, snedkermesterfirmaet Arne Pedersen A/S i Greve.

“Latterligt lille beløb”

Arbejdsgang og metoder Asbestbekendtgørelsen (744)

- *Arbejdsmetoder og tekniske hjælpemidler*

- § 14. Der skal anvendes arbejdsmetoder og tekniske hjælpemidler, der begrænser støvudvikling mest muligt.
 - Stk. 2. Hvis det ikke kan hindres, at der sker udvikling af asbeststøv, skal det så vidt muligt fjernes effektivt med procesudsug.
- § 15. En støvsuger, der anvendes som procesudsug eller til rengøring, skal være egnet til formålet.
- § 16. Procesudsug skal være forsynet med kontrolanordning, der signalerer et fald i mængden af udsuget luft til et utilstrækkeligt niveau.
- § 17. Rengøring af tekniske hjælpemidler skal foregå særskilt med udstyr egnet til formålet.
- § 18. Højtryksspuling af asbest materialer er forbudt

Arbejdsgang og metoder

Afskærmning, skiltning og afspærring af arbejdsområder
(Asbesthuset.dk)

På arbejdsstedet må der ikke opholde sig andre personer end de, der udfører asbestarbejdet. Arbejdsområdet skal afgrænses, og der skal opsættes advarselsskilt: “PAS PÅ! ASBESTARBEJDE. Ingen adgang for uvedkommende.”

Afskærmning ved nedrivning

Ved nedrivning, hvor asbeststøv forekommer i væsentligt omfang, skal arbejdsområdet afskærmes støvtæt. Dette gøres på følgende måde:

- Afskærmning skal ske med telt eller lignende inddækning, der er støvtæt.
- Adgang til det afskærmede sted må kun ske gennem 3-kammersluse.

Den projekterende skal sikre sig, at der er plads til slusen. Slusens første kammer skal være tilstrækkelig bred og høj til, at man kan rengøres med H-mærket støvsuger og tage støvafvisende arbejdsdragt af inde i slusen, uden at slusekanterne berøres.

- Afskærmning og sluse skal etableres med undertryk, så støvet ikke spredes.
- Udblæsningsluften skal filtreres via et godkendt filter mindst støvklasse HEPA 13 med afkast til det fri.
- Der anvendes en formstabil slange til afkastet.

Afskærmning og sluse må først fjernes, når slutrengøring inkl. udluftning har fundet sted og er kvalitetssikret.

Arbejdsgang og metoder

Afskærmning, skiltning og afspærring af arbejdsområder
(Asbest-huset.dk)

Ved nedrivning og fjernelse af fx tagbeklædning af **asbestholdige skiferplader** kan det være vanskeligt at skabe støvtæt afskærmning med undertryk. Når pladerne forsigtigt løsnes, skal der mindst træffes følgende foranstaltninger:

- Afskærmning med plast (mindst 0,15-0,2 mm tyk) under spær, hvor dette kan lade sig gøre.
- Etablering af opsamlingsvugge ved tagfod.
- Befugtning af tagfladen og affald.
- Fjern mindre arealer ad gangen.
- Affald emballeres tætsluttende.
- Løbende oprydning og rengøring.
- Slutrengøring med støvsugning af stillads og alle overflader på tagkonstruktionen, i loftrum m.v., der ikke har været effektivt afskærmet fra asbestarbejdet.
- Etablering af et rent område, fx afskærmet repos før nedgangen fra stilladset, hvor overtræksdragt, sko og værnemidler rengøres med H-støvsuger og efterlades, inden man forlader arbejdsområdet.

Arbejdsgang og metoder

Arbejdsmetoder og tekniske hjælpemidler.
(Asbest-huset.dk)

Værktøjer og arbejdsmetoder

Undgå støvdannelse. Brug den metode eller det værktøj, der giver mindst støv.

Nedtag det asbestholdige materiale forsigtigt, så det ødelægges mindst muligt. Undgå at materialet falder ned og går i stykker, men opsaml det umiddelbart i forbindelse med demonteringen.

Støvspredningen kan minimeres ved, at de asbestholdige materialer befugtes. Det kan fx være ved nedrivning af pakninger og cementskiferplader. Det kan også være, hvis man skal bore ting op på et badeværelse med asbestholdigt fliseklæb eller lave gennemføringer i bygningsdele, hvor det ikke er muligt at fjerne asbesten i et stykke, inden gennemføringen udføres. Vær opmærksom på, at der kan være en risiko for stød, hvis man arbejder med elektrisk udstyr under våde forhold.

Fjern det nedrevne materiale med det samme, læg det i sække eller pak det ind.

Anvend procesudsug med udsugningstragt, som kan fjerne støvet så tæt på afmonteringsstedet som muligt.

Arbejdsgang og metoder

Arbejdsmetoder og tekniske hjælpemidler

Håndværkervej 9
8800 Viborg

- **Klargøring af arbejdsområdet**
 1. Installer luftrenser
 2. Løst inventar der er beskidt, rengøres og fjernes herefter
 3. Fast inventar, som skal indpakkes, rengøres først ved støvsugning og aftørring med fugtige klude
 4. Herefter installeres støvsugere, værktøjer og andre nødvendige materialer, så som stilladser, EL- tavle, materiale til affald m.m.
 5. Slusen opstilles

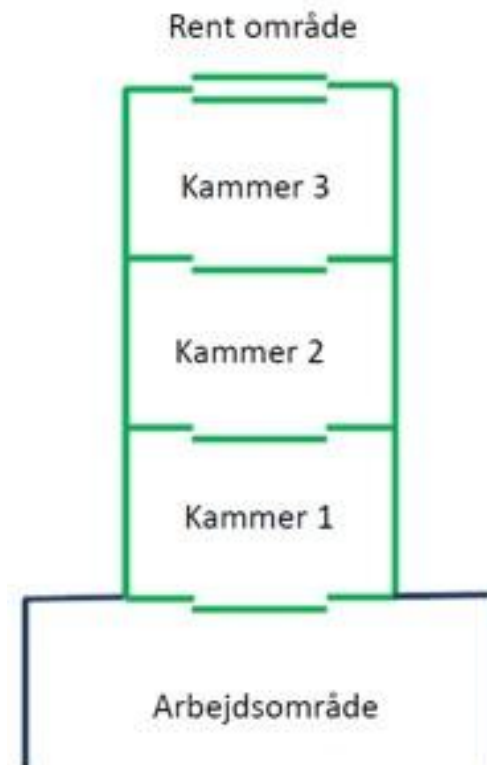

Arbejdsgang og metoder

God praksis ved brug af 3-kammersluse (Asbest-huset.dk)

3-kammerslusen skal sikre, at asbeststøv bliver inde i arbejdsområdet:

- Støvsug synligt støv af dragt, fodtøj og personlige værnemidler i arbejdsområdet.
- Støvsug grundigt fodtøj, dragt og personlige værnemidler, herunder udvendig side af åndedrætsværnet i slusens **1. kammer**. Monter et støvsugermundstykke med en børste.
- Tag dragt og fodtøj af i slusens **2. kammer**. Kasser engangsdragter som asbestaffald. Tør åndedrætsværn og fodtøj grundigt af med vådservietter.
- Tag åndedrætsværn af i slusens **3. kammer**.
- Slusen rengøres dagligt med H-mærket støvsuger. Rengøring af slusen skal ske med personlige værnemidler.
- Affald, værktøj og materialer emballeres i kraftige plastikposer (0,095 mm tyk), der lukkes lufttæt med gul tape mærket med "Asbest". Det bæres ud, når arbejdsområdet er rengjort. Hvis det er nødvendigt at fjerne affald, værktøj eller materialer, mens arbejdet står på, skal det emballeres på samme måde, og emballagen rengøres i slusen.

Arbejdsgang og metoder

Rengøring af arbejdsområder
(Asbest-huset.dk)

Før: Hvis der på arbejdsstedet er meget snavs.

Under: Materialer, værktøj og øvrige redskaber rengøres løbende.

Efter: Før området frigives, skal der gøres rent mindst **2. gange!**

1. Daglig rengøring af arbejdsområdet, sluser, værktøj m.m.
2. Når asbestsaneringen er tilendebragt rengøres:
 1. Værktøjer, der indpakkes
 2. Støvsuger, luftrenser og f.eks. Stiger/stilladser, slusen rengøres som andre bygningsdele (filterskift i sikkert undertryksmiljø)
3. Kvalitetskontrol - når resultatet forelægger frigøres saneringsområdet og først herefter fjernes slusen/eller rengøringsprocedurer gentages til området er rent

OBS! Værnemidler bæres under rengøring, indtil rummet er så rent, at det kan frigives

Arbejdsgang og metoder

Personlige værnemidler, masker
(Asbest-huset.dk)

Egnet åndedrætsværn skal altid udleveres og bruges, når der er risiko for udsættelse for asbeststøv. Der skal mindst bruges P2 filtermaske. Masken skal være:

- Egnet til at beskytte mod asbeststøv
- Tætsluttende
- Rengøringseget

Masken skal sidde under hættten, så overtræksdragten kan tages af før masken. Læs mere under [hygiejneforanstaltninger](#).

Personer med fuldskæg skal altid mindst anvende egnet turbomaske, da skægget kan hindre filtermaskerne i at slutte tæt.

Valg af åndedrætsværn og skift af filtre skal ske i overensstemmelse med fabrikantens anvisninger.

Arbejdsgang og metoder

Personlige værnemidler, masker
(Asbest-huset.dk)

Håndværkervej 9
8800 Viborg

Beskyttelsesfaktor er et udtryk for, hvor godt åndedrætsværnet er i stand til at nedbringe forureningen.

"Accepteret" forureningspassage ved 90 l. pr. minut				
Nominel				
Filter		Halvmaske	I alt	Beskyttelsesfaktor
P1	20%	2%	22%	4
P2	6%	2%	8%	10
P3	0,05%	2%	2,05%	50
		Helmaske		
P1	20%	0,05%	20,05%	--
P2	6%	0,05%	6,05%	16
P3	0,05%	0,05%	0,10%	1000
Denne tabel gælder ikke for luftforsynet masker – her kan regnes med en betydelig højere beskyttelsesfaktor				

Papirmasker:

FFP1

FFP2

FFP3

Må IKKE
anvendes

Man bør vælge typer af
luftforsynet masker med
et højt, konstant
luftflow.

Turbomaske min. 170 l/min - 90 l/min (60 x 1,5) = 80 l/min til luftskyl af maske (overtryk)

Arbejdsgang og metoder

Personlige værnemidler, arbejdstøj
(Asbest-huset.dk)

Når der er risiko for udsættelse for asbeststøv ved nedrivning, reparations- og vedligeholdelsesarbejde eller lignende, skal der bruges særligt støvafvisende arbejdstøj og hovedbeklædning. Det kan være engangsdragt med hætte, som kasseres efter brug.

Dragten skal være tætsluttende ved ankler, hals og håndled ved at være tapet til.

Særligt arbejdstøj skal skiftes hyppigt og må ikke bæres under for arbejdsområdet eller under spisepauser.

Dragt: Åndbar dragt minimum klasse 5/6

Arbejdsgang og metoder

Affaldsanmeldelse

Håndværkervej 9
8800 Viborg

Virksomheden skal anmelde affaldet til kommunen/kommunalbestyrelsen, som anviser affaldsmodtagelse

Når der er givet tilladelse fra kommunen, kan arbejdet påbegyndes

Bekendtgørelse om håndtering af affald og materialer fra bygge og nedrivningsarbejde (496)

§2 I denne bekendtgørelse forstås ved:

7) Byggearbejde:

- a) Nedrivningsarbejde, renoveringsarbejde og vedligeholdelsesarbejde af bygninger eller anlæg eller dele heraf, der frembringer mere end 1 ton affald.
- b) b) Udskiftning af termoruder, der kan være fremstillet i perioden 1. januar 1950 til og med 31. december 1977.

Arbejdsgang og metoder

Telefonboksmetoden (Asbest-huset.dk)

Telefonboks-metoden

Ved kortvarige opgaver af ca. 1 times varighed inkl. rengøring, hvor der ikke forekommer asbeststøv i væsentligt omfang, kan arbejdet udføres i et enmandsstøvtelt, der omslutter arbejdsområdet. Den såkaldte telefonboksmetode. Det kan fx være ved udskiftning af enkelte loftplader i hel tilstand.

Denne metode kræver indgående kendskab til og erfaring med asbestsanering, og bør kun udføres af specialiserede firmaer. Arbejdet foregår inde i teltet, efter at indgangen er tapet til, og den person, der udfører arbejdet, må først forlade området, når arbejdsstedet og personen selv er rengjort.

Metoden kræver nøje planlægning, da alle værktøjer og materialer skal være inde i støvteltet fra start, og affald, materialer og værktøj først kan bæres ud, når det er forsvarligt emballeret, og den afsluttende støvsugning og aftørring af alle overflader og personen selv har fundet sted.

Støvteltet skal etableres med undertryk og udsug, der filtrerer den udsugede luft og fører den til det fri.

Opgave 1

AtVEJLEDNING

At-vejledning 1.7.1

Oplæring, instruktion og tilsyn med arbejdet

Januar 2015

2. Instruktion

Asbestbekendtgørelsen (744)

§ 4. Ved asbestarbejde forstås arbejde med asbest og asbestholdigt materiale, fjernelse af asbestforurenet materiale og rengøring for asbeststøv.

§ 5. Ved asbestarbejde med lavt støvniveau forstås i denne bekendtgørelse arbejde, hvor eksponeringen er sporadisk og af svag intensitet, grænseværdien for asbest i luften i arbejdsområdet klart ikke vil blive overskredet, og arbejdet udføres som

- 1) kortvarige, ikke-kontinuerlige vedligeholdelsesopgaver, hvor der kun arbejdes med materialer, der ikke er let smuldrende,
- 2) fjernelse af ubeskadiget materiale uden ødelæggelse heraf, og hvor asbestfibrene er bundet tæt sammen i en matrice,
- 3) indkapsling af asbestholdigt materiale, som er i god stand, eller
- 4) overvågning og kontrol af luften samt indsamling og analyse af prøver for at fastslå, om et givent materiale indeholder asbest.

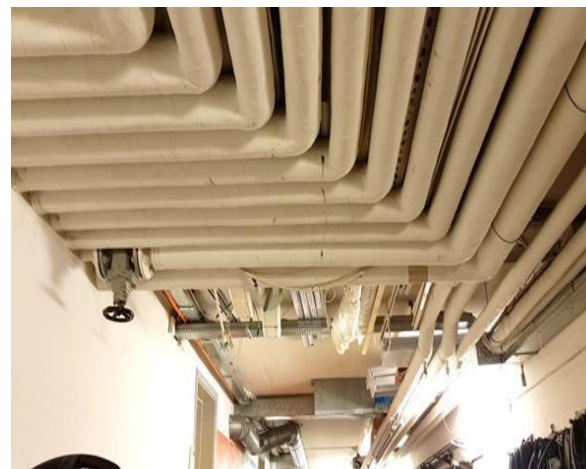
§ 6. Ved nedrivning forstås i denne bekendtgørelse fuldstændig eller delvis fjernelse eller nedtagning af asbestholdigt materiale.

Asbestbekendtgørelsen (744)

Autorisationskrævende asbestarbejde

§ 7. Nedrivning må kun udføres af virksomheder, der er autoriseret af Sikkerhedsstyrelsen hertil efter bekendtgørelse om autorisation og godkendelse af fagligt ansvarlige på asbestområdet, jf. § 49 e, stk. 1, i lov om arbejdsmiljø.

Stk. 2. Nedrivning kan dog udføres uden autorisation, når der er tale om kortvarigt nedrivningsarbejde af mindre karakter som f.eks. nedtagning af enkelte asbestholdige tagplader, enkelte fliser fastgjort med asbestholdig fliseklæb eller enkelte rørbøjninger med asbestholdig isolering.

Asbestbekendtgørelsen (744)

Forundersøgelsespligt ved nedrivning, reparation og vedligeholdelse

§ 10. Inden nedrivning, reparation eller vedligeholdelse påbegyndes, skal det ved en forundersøgelse være fastslået, hvilke materialer der kan formodes at indeholde asbest. Forundersøgelsen kan understøttes af oplysninger fra f.eks. ejerne. Hvis der er den mindste grund til mistanke om forekomst af asbest i et materiale eller en bygning, skal arbejdet betragtes som et asbestarbejde og udføres efter reglerne i denne bekendtgørelse.

Stk. 2. Når det er nødvendigt for at fastslå, hvilke materialer der kan formodes at indeholde asbest, skal der i forbindelse med forundersøgelsen tages prøver af relevante materialer med henblik på asbestanalyse, jf. § 38.

Stk. 3. Prøveresultater fra en forundersøgelse skal på arbejdsstedet være tilgængelige for de ansatte.

Se [liste over byggematerialer med asbest fra Asbest-huset.dk](#)

Forundersøgelsespligt og arbejdsplan ved nedrivning

Hvad er en forundersøgelse (Asbest-huset.dk)

En forundersøgelse skal altid omfatte screening og prøvetagning, der hvor arbejdet skal udføres.

En screening udføres som grundlag for at beslutte, hvor og hvad der skal tages prøver af. En screening kan f.eks. omfatte:

- Visuel gennemgang
- Undersøgelse af bygningens alder og historik, herunder brug af materialer og senere renoveringer
- Spørg ansatte i bygningen, tidligere og nuværende ejere

Tidsperiode:	Før 1920	1920-1949	1950-1977	1978-1990
Tage				
Cementskifer		X	X	X
Cementbølgeplader		X	X	X
Tagpap			X	X
Asfaltprodukter (klæbeasfalt, tagsmøremidler)		X	X	X
Tagklæber, bitumen	X	X	X	X

Forundersøgelsespligt og arbejdsplan ved nedrivning (Asbest-huset.dk)

Forundersøgelser for asbest skal udføres for at skaffe den nødvendige viden om, hvor der findes asbest i en bygning, før nedrivning, renovering, reparation eller vedligehold sættes i gang.

Inden arbejdet går i gang, skal det sikres, at der ikke er risiko for udsættelse for asbeststøv under arbejdet. Det kan derfor være nødvendigt at fjerne asbestholdige materialer, asbestrengøre eller indkapsle asbesten.

Indkapslet asbest skal skrives ind i en journal og tydeligt afmærkes

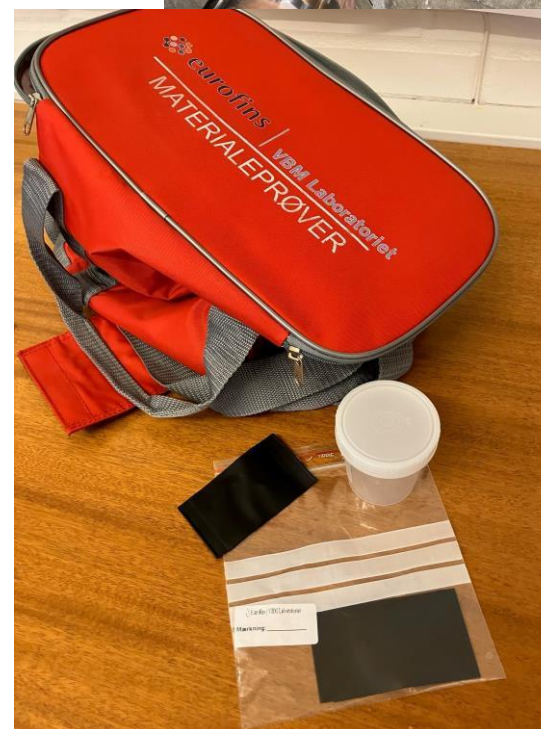
Asbestbekendtgørelsen (744)

Krav til materialeprøver, geltapeprøver mv.

§ 38. Prøvetagning og analyse til at bestemme, om der er asbest i en materialeprøve, geltapeprøve mv., skal foretages i overensstemmelse med egnede, anerkendte metoder.

Stk. 2. Prøvetagningen, herunder valg af prøvetagningssteder, skal være repræsentativ i forhold til formålet med en undersøgelse for asbest.

Stk. 3. Personer, som tilrettelægger materialeprøver, geltapeprøver mv., og personer, som forestår prøvetagning, asbestanalyse og rapportering af resultatet, skal have de nødvendige kvalifikationer

Asbestbekendtgørelsen (744)

Arbejdsplan og anmeldelse af asbestarbejde

§ 11. Inden nedrivning påbegyndes, skal arbejdsgiveren udarbejde en skriftlig arbejdsplan for arbejdet, herunder for rengøringen.

Stk. 2. Der skal også udarbejdes en arbejdsplan før oprydning efter brande og omfattende stormskader.

Stk. 3. Arbejdsplanen skal tage højde for, at asbestholdige materialer, så vidt det med rimelighed er praktisk muligt, under nedrivning skal fjernes særskilt, medmindre det vil medføre en større risiko for udsættelse for asbeststøv at fjerne materialerne særskilt.

Fagligt ansvarlig/arbejdsgiveren

Anmeld arbejde med asbest

Hvis I skal udføre asbestarbejde, skal I anmelde arbejdet til Arbejdstilsynet.

Gem i Mit AT

Asbestarbejde, det vil sige arbejde med asbest og materialer, som indeholder asbest, skal anmeldes til Arbejdstilsynet.

I skal anmelde arbejdet på forhånd, og så vidt muligt senest 8 dage før I går gang. Ved fx akut reparationsarbejde, skal I anmelde det, så snart det kan lade sig gøre. Også hvis det først kan ske, efter I har udført arbejdet.

Det er arbejdsgiverens ansvar, at asbestarbejde bliver anmeldt.

Anmeld asbestarbejde til Arbejdstilsynet - Virk

Asbestbekendtgørelsen (744)

Arbejdsplan og anmeldelse af asbestarbejde - fortsat

Håndværkervej 9
8800 Viborg

§ 11.

Stk. 4. Arbejdsplanen skal navnlig indeholde følgende oplysninger:

- 1) Arbejdsstedets adresse.
- 2) Kort beskrivelse af arbejdets art, arbejdets omfang og de arbejdsmetoder, der skal anvendes.
- 3) Kort beskrivelse af beskyttelsesforanstaltninger og arbejdshygiejniske foranstaltninger, herunder
 - a) hvilke personlige værnemidler der stilles til rådighed for de beskæftigede, og hvornår de skal anvendes,
 - b) hvordan det sikres, at der ikke er risiko for udsættelse for asbeststøv på arbejdsstedet, når arbejdet er afsluttet, herunder om rengøringsarbejdet og navn på virksomheden, der udfører det, og
 - c) hvordan det sikres, at asbeststøv fjernes fra de beskæftigede, samt hvordan andre personer tæt ved arbejdsstedet beskyttes.

Asbestbekendtgørelsen (744)

Arbejdsplan og anmeldelse af asbestarbejde - fortsat

§ 12. Arbejdsgiveren skal anmelde asbestarbejde til Arbejdstilsynet, før arbejdet påbegyndes. Anmeldelsen skal så vidt muligt foretages senest 8 dage forinden . Anmeldelse skal dog ikke ske for asbestarbejde med lavt støvniveau, jf. § 5.

Stk. 2. Anmeldelsen til Arbejdstilsynet skal ud over de oplysninger, som skal være indeholdt i en arbejdsplan efter § 11, stk. 4, nr. 1-3, også indeholde følgende:

- 1) Virksomhedens navn, adresse og telefonnummer.
- 2) Navn og telefonnummer på kontaktperson for arbejdet.
- 3) Datoer for arbejdets forventede påbegyndelse og forventede afslutning.
- 4) Antal personer beskæftiget med arbejdet.
- 5) Den asbesttype og de asbestmængder, der arbejdes med (hvis kendt).

Stk. 3. Anmeldelsens oplysninger skal på arbejdsstedet være tilgængelige for de ansatte.

Stk. 4. Der skal foretages ny anmeldelse af arbejdet, når ændringer af arbejdsvilkårene kan medføre væsentlig forøget udsættelse for asbeststøv.

Anmeldelse sker på virk.dk

Asbestbekendtgørelsen (744)

Personlige værnemidler

§ 21. Egnede personlige værnemidler, herunder åndedrætsværn, skal anvendes, når der er risiko for udsættelse for asbeststøv.

Stk. 2. Alle ansatte skal have udleveret et egnet åndedrætsværn.

§ 22. Personlige værnemidler, som har været anvendt i et område, hvor et asbestarbejde foregår, må ikke bæres uden for området.

§ 23. Personlige værnemidler skal rengøres for støv, før de tages af.

Stk. 2. Personlige værnemidler skal efter brug kontrolleres og rengøres og anbringes på et nærmere angivet sted. Rengøringen skal foregå særskilt med udstyr egnet til formålet.

Stk. 3. Personlige værnemidler i form af beklædning skal vaskes adskilt fra andet tøj. Det skal ved transport til vask være pakket i lukket emballage, der tydeligt mærkes med oplysning om, at indholdet kan afgive asbeststøv.

Stk. 4. Når personlige værnemidler kasseres, skal de samles i lukket emballage og bortskaffes som asbestholdigt affald, jf. §§ 29-30

Asbestbekendtgørelsen (744)

Personlige værnemidler

§ 24. Anvendelse af åndedrætsværn skal begrænses til det strengt nødvendige. Der skal holdes pauser, der fastsættes under hensyntagen til de fysiske og psykiske belastninger som følge af arbejdets art, temperaturforhold eller lignende.

Stk. 2. Arbejde med luftforsynet åndedrætsværn eller filtrerende åndedrætsværn med turboenhed (turbo maske) må for den enkelte ikke overstige 6 timer pr. dag.

Stk. 3. Ved nedrivning må arbejde med luftforsynet åndedrætsværn eller filtrerende åndedrætsværn med turboenhed for den enkelte ikke overstige 4 timer pr. dag. **Der skal holdes pause af passende længde senest efter 2 timers uafbrudt arbejde.**

Stk. 4. Arbejde med filtrerende åndedrætsværn (støvmaske) må for den enkelte ikke overstige 3 timer pr. dag

Arbejdsbelastning	Lille	Middel	Stor
	8 timer	8 timer	8 timer
Uden åndedrætsværn			
Med åndedrætsværn			
Pauser	(Alternativ)		

Asbestbekendtgørelsen (744)

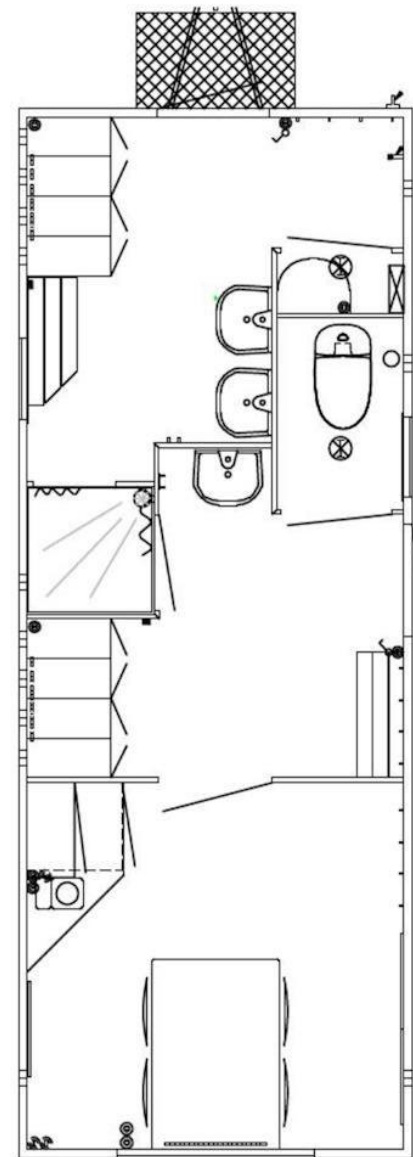
Arbejdshygiejniske foranstaltninger

§ 25. I arbejdslokaler eller områder, hvor der udføres asbestarbejde eller i øvrigt er risiko for udsættelse for asbeststøv, må der ikke ryges, spises eller drikkes. Opbevaring af tobak, mad og drikkevarer må heller ikke finde sted.

§ 26. Arbejdsgiveren skal sørge for, at de ansatte har adgang til velfærdsforanstaltninger, herunder arbejdshygiejniske foranstaltninger, i overensstemmelse med arbejdsmiljølovgivningens øvrige regler.

Stk. 2. I umiddelbar nærhed af områder, hvor der udføres asbestarbejde, skal arbejdsgiveren desuden sørge for, at de ansatte har adgang til to omklædningsrum, ét til dagligt tøj og ét til personlige værnemidler og arbejdstøj i øvrigt. Omklædningsrummene skal være placeret således, at færdsel mellem dem kun kan ske gennem et baderum, der skal benyttes.

Stk. 3. Stk. 2 gælder ikke for asbestarbejde med lavt støvniveau, jf. § 5.

Asbestbekendtgørelsen (744)

Oplæring og instruktion

§ 31. Som led i den oplæring og instruktion, der skal gives ansatte, der er beskæftiget med asbestarbejde, efter bekendtgørelse om arbejdets udførelse, bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer og bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræft risikoen ved stoffer og materialer, skal arbejdsgiveren sørge for, at oplæringen og instruktionen bl.a. omfatter

- 1) de sundhedsmæssige risici som følge af udsættelse for asbeststøv,
- 2) grænseværdier og nødvendigheden af kontrol af luften,
- 3) nødvendigheden af at undlade at ryge,
- 4) hvilke tekniske hjælpemidler og personlige værnemidler der skal anvendes,
- 5) øvrige beskyttelsesforanstaltninger for at mindske udsættelse for asbeststøv mest muligt og
- 6) håndtering af asbestholdigt affald.

Udføres af arbejdsgiver/fagligt ansvarlig

Asbestbekendtgørelsen (744)

Håndværkervej 9
8800 Viborg

Asbestprotokoller

§ 39. Arbejdsgiveren skal registrere oplysninger om enhver ansat, der udfører asbestarbejde, eller som formodes at være blevet udsat for asbeststøv, i en protokol med angivelse af arten og varigheden af den pågældendes arbejde samt den udsættelse for asbeststøv, der er forbundet hermed. Det gælder dog ikke for asbestarbejde med lavt støvniveau, jf. § 5.

Stk. 2. Den ansatte har adgang til de oplysninger, der for egen person er indført i protokollen.

Stk. 3. De ansatte og deres repræsentanter inden for virksomheden eller anlægget har adgang til kollektive og anonyme oplysninger fra en protokol.

Stk. 4. Arbejdstilsynet har adgang til protokollen.

Stk. 5. Arbejdsgiveren skal opbevare protokollen i mindst 40 år efter udsættelsens ophør. Ved virksomhedsophør skal protokollen sendes til Arbejdstilsynet.

Stk. 6. Arbejdsgiveren skal udlevere de oplysninger, som arbejdsgiveren har registreret om den ansatte i en protokol, jf. stk. 1, til den ansatte senest ved ansættelsesforholdets ophør.

Asbestbekendtgørelsen (744)

Straf

§ 43. Medmindre højere straf er forskyldt efter lov om arbejdsmiljø eller anden lovgivning, straffes med bøde eller fængsel i indtil 2 år den, der

Der vurderes fra sag til sag hvad straffen skal være, Gælder for forseelser vedr. asbest arbejde.

- 1) overtræder §§ 8-31, § 32, stk. 1, og §§ 33-40,
- 2) ikke efterkommer påbud, der er meddelt i henhold til bekendtgørelsen, eller
- 3) tilsidesætter vilkår for tilladelser i henhold til bekendtgørelsen.

Stk. 2. For overtrædelse af §§ 8-30 og §§ 34-40 kan der pålægges en arbejdsgiver bødeansvar, selv om overtrædelsen ikke kan tilregnes arbejdsgiveren som forsætlig eller uagtsom. Det er en betingelse for bødeansvaret, at overtrædelsen kan tilregnes en eller flere til virksomheden knyttede personer eller virksomheden som sådan. For bødeansvar fastsættes ingen forvandlingsstraf.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber mv. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5.

Ikrafttræden

§ 44. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juli 2024, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 7 træder i kraft den 1. januar 2025.

Stk. 3. Bekendtgørelse nr. 709 af 12. juni 2024 om asbest i arbejdsmiljøet ophæves.

Asbestbekendtgørelsen (744)

Præcisering fra Arbejdstilsynet

Fra 1. Januar 2025 er der krav om uddannelse i to situationer:

1. Personer, der arbejder med nedrivning, der kræver autorisation, skal have gennemgået en arbejdsmiljøfaglig uddannelse i nedrivning af asbestholdigt materiale.
2. Personer, der arbejder med nedrivning, der ikke kræver autorisation, dvs. kortvarigt nedrivningsarbejde af mindre karakter, skal også have gennemgået uddannelsen, når der udføres nedrivning af indvendigt anvendt asbestholdigt materiale.

Krav om uddannelse gælder for ansatte, herunder indlejede ansatte, arbejdsgiver selv og selvstændige, men ikke for private. Sådan er det både i dag og efter 1. januar 2025

Asbestbekendtgørelsen (744)

Hår
880

Tabel 1. Oversigt over krav om asbestuddannelse fra 1. januar 2025

	Autorisationskrævende nedrivning	Kortvarigt nedrivningsarbejde af mindre karakter		Andet asbestarbejde ¹⁾
		Indvendigt anvendt asbest	Øvrig asbest	
Ansatte	Ja	Ja	Nej	Nej
Indlejede ansatte	Ja	Ja	Nej	Nej
Arbejdsgiver	Ja	Ja	Nej	Nej
Selvstændig	Ja	Ja	Nej	Nej
Private	Må ikke udføres af private	Nej	Nej	Nej

¹⁾ Fx rengøring for asbeststøv, fjernelse af asbestforurenet materiale, reparation og vedligeholdelse

Kilde: Arbejdstilsynets bekendtgørelse om arbejdsmiljøfaglige uddannelser, § 12

BEK. 1978/BEK. 728 - Bekendtgørelse om arbejdsmiljøfaglige uddannelser

Kapitel 4

Krav om uddannelse samt beskrivelse af kvalifikationskrav for arbejde med farlige stoffer og materialer

12. Følgende asbestarbejde må kun udføres af personer, der har gennemgået en uddannelse: Autorisationskrævende nedrivning af asbestholdigt materiale, jf. 7, stk. 1 i bekendtgørelse om asbest i arbejdsmiljøet. Nedrivning af indvendigt anvendt asbestholdigt materiale, hvor der er tale om kortvarigt nedrivnings-arbejde af mindre karakter, jf. § 7, stk. 2 i bekendtgørelse om asbest i arbejdsmiljøet.

Stk. 2. Personerne skal være i besiddelse af et uddannelsesbevis. Det fremgår af bilag 6, hvilke kvalifikationer man skal være i besiddelse af, før der kan udstedes et uddannelsesbevis.«

Opgave 2

Den fagligt ansvarlige skal sikre, at opgaver, der kræver autorisation, er bemandet korrekt og bliver udført af medarbejdere, der er instrueret tilstrækkeligt.

Den fagligt ansvarlige skal også sikre, at der bliver fort tilstrækkeligt tilsyn med arbejdet, og at arbejdet udføres efter Arbejdstilsynets regler om asbest.

Opgave 2 - Kemisk APV og arbejdsinstruks for asbestarbejde og rengøring

Opgave 2A

Opgave 2B